

- 1 | Kompetencje medialne
- 2 | Dozwolony użytek edukacyjny
- 3 | Wspieranie digitalizacji
- 4 | Przejrzystość przepływów finansowych
- 5 | Sprawiedliwy mechanizm egzekwowania praw
- 6 | Zabezpieczenie społeczne twórców

6 postulatów co do roli państwa w rozwoju kultury w latach 2015-2020

CENTRUM
CYFROWE

projekt: **polska**[®]

Umiejętne stymulowanie trwałych, znaczących relacji pomiędzy odbiorcami, uczestnikami i twórcami kultury jest wyzwaniem strategicznym dla resortu kultury

1 | **Wzmocnienie działań na rzecz edukacji medialnej uczestników kultury**

Uzasadnienie

Użytkownicy kultury nie realizują wielu swoich potrzeb i aspiracji zawodowych czy edukacyjnych ze względu na brak odpowiednich kompetencji. Kompetencje cyfrowe i medialne mają znaczenie funkcjonalne tj. nakierowane na zaspokajanie kluczowych potrzeb w różnych sferach życiaⁱ. W aktywności kulturowej kluczowe kompetencje dotyczą nie tylko znajdowania treści w sieci, czy samodzielnego ich tworzenia, ale zrozumienia uwarunkowań prawnoautorskich.

Wielu Polaków żyje w przeświadczeniu, że prawo autorskie ogranicza możliwości przetwarzania i wykorzystywania wszystkich treści dostępnych w internecieⁱⁱ. Niska znajomość takich zagadnień jak domena publiczna, licencjonowanie (także otwarte) treści, oraz prawa i obowiązki użytkowników to bariera w korzystaniu z Sieci.

Edukacja medialna jest także szansą na ugruntowanie postaw sprzyjających wynagradzaniu twórców przez ich publiczność. Badania Centrum Cyfrowego pokazują, że osoby chcące uczestniczyć w kulturze chcą także za nią płacić twórcom - to osoby kupujące dużo książek i chodzące do kina sięgają po darmowe treści w obiegach nieformalnychⁱⁱⁱ. Jest to szansa na uczestnictwo w kulturze, które godzi interesy twórców z potrzebą dostępności dóbr kultury jaką mają jej użytkownicy.

Propozycja wdrożenia postulatu

Resort kultury powinien wzmocniać wskazane wyżej trendy, poprzez umiejscowienie tych postulatów w strategii, rekomendacjach oraz w rzeczywistości regulacyjnej, którą tworzy poprzez wydawanie rozporządzeń i tworzenie programów współpracy i wspierania zadań publicznych. Współpraca z różnymi podmiotami, w tym resortami edukacji i cyfryzacji oraz NGO i wspieranie zadań publicznych powinny być zorientowane na edukowanie uczestników kultury w zakresie tego, z jakich dóbr kultury mogą korzystać nieodpłatnie, jak mogą dzielić się swoimi wytworami w otwartym systemie licencjonowania i jak mogą wynagradzać twórców gdy korzystają z dostępu do treści w sieci. Kwestie te powinny być kluczowym elementem programów nauczania edukacji medialnej zarówno w oświacie jak i w edukacji poza formalnej.

Informacje dodatkowe

Centrum Cyfrowe to *think-and-do tank* zajmujący się wpływem nowych technologii na społeczeństwo. Analizujemy w jaki sposób obywatele i instytucje realizują swój osobisty i profesjonalny potencjał wykorzystując do tego ICT. Prowadzimy badania jakościowe, modelujemy rozwiązania prawne i rekomendacje dla polityk publicznych, tworzymy narzędziowniki oraz metodologie pracy z treściami cyfrowymi. W pracy z partnerami i w rzecznictwie kierujemy się filozofią otwartości. Wypracowując lepsze dopasowanie prawa do nowej rzeczywistości i prowadząc instytucje tam, gdzie są ich użytkownicy, przetączamy społeczeństwo na cyfrowe.

kontakt:

Marcin Serafin, szef działu polityk publicznych mserafin@centrumcyfrowe.pl

autorzy:

Anna Mazgal, Alek Tarkowski, Marcin Serafin

data opracowania:

14 sierpnia 2015

Informacja o licencji

Dokument jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska, pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów i Centrum Cyfrowego Projekt: Polska. Pełna treść licencji jest dostępna na stronie creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl. Zezwala się na dowolne wykorzystywanie treści publikacji pod warunkiem wskazania autorów oraz podania informacji o licencji.

Przypisy

ⁱ "Analiza doświadczeń oraz identyfikacja dobrych praktyk w obszarze wspierania rozwoju kompetencji cyfrowych w kontekście przygotowania szczegółowych zasad wdrażania Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 oraz koordynacji celu tematycznego 2", raport Centrum Cyfrowego i WISE na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, 2015 (redakcja: dr Alek Tarkowski, dr. Justyna Jasiewicz, Sonia Buchholtz),

http://www.polskacyfrowa.gov.pl/media/5180/RK_kompetencje_cyfrowe.pdf (dostęp w dn. 12.08.2015)

ⁱⁱ "Prawo autorskie w czasach zmiany", badanie Centrum Cyfrowego 2013, (autorzy raportu: dr Alek Tarkowski, Michał Danielewicz), prezentacja wyników: <http://centrumcyfrowe.pl/strony/prawoautorskie/?lang=pl> (dostęp w dn. 12.08.2015)

ⁱⁱⁱ "Obiegi kultury. Społeczna cyrkulacja treści w formatach cyfrowych", badanie Centrum Cyfrowego 2011, (autorzy raportu: prof. Mirosław Filiciak, dr Justyna Hofmókl, dr Alek Tarkowski) prezentacja wyników: <http://obiegikultury.centrumcyfrowe.pl/mashup/> (dostęp w dn. 12.08.2015)